

PAIX LITURGIQUE

Newsletter 13 objavljen dana 8 siječanj 2014

"PAPA FRANJO NEMA PROBLEMA S TRADICIONALNIM OBREDOM"

"Sveti Oče, mi smo tvoji sinovi i osjećamo tvoju blizinu... Nismo jedini koji slave ovaj drevni obred koji je pratio veličanstvena stoljeca svetosti, sveti obred u kojem su tisuće svetaca našle slatku dubinu susreta s Bogom u tišini otajstva."

(kardinal Castrillón, hodočašće Summorum Pontificum, 26. listopada 2013.)

Krajem listopada Sveti je Otac na vrlo značajan način tri puta u svega nekoliko dana dao slične komentare o tradicionalnoj liturgiji i onima koji je prakticiraju. Tako u jednom prilogu prenijela švicarska novinska agencija APIC/KIPA, od koje smo mi preuzeli naslov.

I - 26. LISTOPADA 2013: PORUKA POVODOM HODOČAŠĆA SKUPINA "SUMMORUM PONTIFICUM" U RIM

U svojoj homiliji izrečenoj tijekom mise slavljene u vatikanskoj Bazilici povodom hodočašća Summorum Pontificum, kardinal Castrillón izrazio je zadovoljstvo slobodom onoga što on naziva "gregorijanskim obredom": "Gregorijanski obred, koji je na neki način dobio novu vitalnost proglašenjem motuproprija Summorum Pontificum od prije šest godina, vratio je kršćanima priliku da ubiru duhovne plodove koji proizlaze iz njegova slavljenja." Kardinal se tada obratio papi u svoje ime i u ime hodočasnika koristeći zamjenicu "mi". To je bio svojevrsan odgovor na poruku koju je papa nekoliko trenutaka ranije uputio putem monsinjora Pozza, tajnika Komisije Ecclesia Dei:

"Uzoritom kardinalu Darío Castrillónu Hoyosu, povodom hodočašća u Rim skupine vjernika Coetus Internationalis Summorum Pontificum u sklopu obilježavanja Godine vjere, Njegova Svetost papa Franjo šalje srdačan pozdrav sa željom da sudjelovanje u pobožnom putovanju grobovima apostola potakne gorljivu vjernost Kristu, slavljenju u euharistiji i javnom bogoslužju Crkve, te pruži obnovljeni poticaj za evanđeosko svjedočenje. Zazivajući darove Duha Svetoga i majčinsku zaštitu Majke Božje, Sveti Otac upućuje od svega srca Vašoj preuzvišenosti, svim crkvenim velikodostojnicima, svecenicima i vjernicima prisutnima na ovom svetom slavlju svoj zatraženi apostolski blagoslov, da vam donese mir i duhovni žar. "

II - 29. LISTOPADA 2013: PORUKA UPUCENA SVECENICKOM BRATSTVU SVETOG PETRA

Posebno je zanimljivo napomenuti da je tu poruku, ovaj put na francuskom, koju je apostolski nuncij u Francuskoj, mons. Luigi Ventura, 29. listopada uputio u pismu vlc. Vincentu Ribetonu, superioru francuskog distrikta FSSP-a, 13. studenoga prenio Radio Vatikan, a zatim i službena internetska stranica Svete Stolice news.va.

U poruci, koja je poslana na 25. obljetnicu osnivanja Sveceničkog bratstva sv. Petra, navodi se da "slavljenjem svetih otajstava prema izvanrednom obliku rimskog obreda [članovi Bratstva sv. Petra] doprinose, u vjernosti živoj tradiciji Crkve, boljem razumijevanju i provedbi Drugoga vatikanskog sabora." Papa, nadalje, potiče članove toga instituta da "prema vlastitoj karizmi aktivno sudjeluju u poslanju Crkve u današnjem svijetu svjedočenjem svetog života, jake vjere te domišljate i velikodušne ljubavi". Papa u poruci naglašava da su se osnivači FSSP-a "u velikom duhu poslušnosti i nade s povjerenjem okrenuli Petrovu nasljedniku kako bi vjernicima privrženima misalu iz 1962. dali priliku da svoju vjeru žive u punom zajedništvu s Crkvom."

Misa koju je 16. studenoga 2013 u crkvi Saint-Sulpice u Parizu za 25 godina FSSP-a slavio o. Ribeton

III - 31. LISTOPADA: AUDIJENCIJA SVETOG OCA S KARDINALOM CASTRILLÓNOM, BIVŠIM PREDSDJEDNIKOM KOMISIJE ECCLESIA DEI

Kardinal Castrillón Hoyos zatražio je tu audijenciju da bi Svetom Ocu iznio zabrinutost koju su mnoge osobe privržene izvanrednom obliku rimskog obreda povjerile kardinalu nakon izbora pape Franje. Obracajući se nekoliko dana kasnije članovima Međunarodne federacije Una Voce (FIUV) okupljenima u Rimu na glavnoj skupštini, kardinal je okupljenima ovako prenio dojmove s audijencije: "Nedavno sam se susreo s papom Franjom, koji mi je rekao da nema problema sa starim obredom, kao ni sa skupinama laika i udrugama kao što je vaša, koja promice stari obred". Nadalje, odgovarajući na pitanja članova Una Voce o slučaju franjevac Bezgrješne, i naglasivši da o tome nije razgovarao s papom, kardinal je procijenio da je po njegovu mišljenju papa bio potaknut zabraniti korištenje liturgije prema Vetus Ordo u toj vjerskoj zajednici samo zbog unutarnjih razdora, a ne zbog bilo kakvih svojih negativnih sudova o tradicionalnoj liturgiji.

IV - PRIMJEDBE PAIX LITURGIQUEA

1) U intervjuu koji je papa dao jezuitskom časopisu o kulturi u kolovozu 2013. moglo se pročitati napise koji su sugerirali da postoji određena udaljenost između pape Franje i katolickih vjernika privrženih tradicionalnoj liturgiji: "Čitanje Evanđelja na način da ga se aktualizira, koje je bilo svojstveno Koncilu, apsolutno je nepovratno. Tu su, zatim, i posebna pitanja kao što je liturgija prema izvanrednom obliku (Vetus Ordo). Mislim da je izbor pape Benedikta bio razborit i to u smislu pružanja pomoći osobama koje imaju taj poseban afinitet. Ono što je zabrinjavajuće jest opasnost ideologizacije liturgije prema Vetus Ordo i njezine instrumentalizacije." To je izazvalo mnoge komentare u tradicionalnom svijetu, no ipak se, međutim, trebalo prisjetiti odgovora koji je papa dao prošlog svibnja prilikom posjeta ad limina biskupima Apulije (v. naš francuski [newsletter br. 389](#)): kada su mu se požalili na "predvoditelje mise po starom obredu koji poticu podjele unutar Crkve", papa je odgovorio da trebaju "biti oprezniji prema ekstremizmu određenih tradicionalnih skupina, ali se također oslanjati na tradiciju i truditi se da ona zaživi u Crkvi pored inovacija."

Ne treba se čuditi ako se u papinoj misli ponekad susretnu nekoherentne ideje koje su rezultat trenutka i situacije. Poput svih riječi koje je papa Franjo izgovorio ili preuzeo, ni one o tradicionalnoj liturgiji ne treba uzeti doslovno do zareza, kako se to moglo činiti s riječima Benedikta XVI. Kako mjeseci prolaze, papa Franjo pokazuje istancan pastoralni instinkt i vrlo je vjerojatno da ga je kombinacija značajnih događaja povezanih s izvanrednim oblikom rimskog obreda potakla da se izrazi jasno i na način koji neki nisu očekivali...

2) Ne želimo relativizirati tri govora koja smo ovdje prenijeli, već naprotiv naglasiti njihovo točno i potpuno značenje. Ukratko, u vrlo kratkom razdoblju svoga pontifikata papa koji, za razliku od svog prethodnika, ne pokazuje posebnu zainteresiranost ni za tradicionalnu liturgiju ni za "osobe koje imaju afinitet prema njoj," tri je uzastopna puta poslao tim osobama sličnu poruku koja izravno ili neizravno govori: motuproprij se neće dovesti u pitanje.

S te pozicije možemo pokušati bolje razumjeti papine namjere zahvaljujući znakovima koje daje. Ono što je jasno jest ne samo da neće biti pokrenut nov liturgijski rat, već da se taj "afinitet" i dalje priznaje unatoc pritiscima nostalgicara pokoncilске revolucije. Drugim riječima: nema ni riječi o propitkivanju pomirenja koje je želio i dopustio Benedikt XVI.

Na kraju, istaknimo važan detalj: hodočašće Summorum Pontificum dogodilo se, na neki način, kod samoga pape-u njegovoj vatikanskoj bazilici. Sasvim uobičajen doček koji je pružen hodočasnici potice nas da mislimo da bi papa Franjo, nimalo ne riskirajući da ga proglase "konzervativcem" kako je uvijek prijetilo njegovom prethodniku, ako se ukaže prilika lako mogao učiniti ono što se Benedikt nije usudio: slaviti tradicionalnu misu ili, još jednostavnije, predslaviti je. To bi bez ikakve sumnje bio još jedan povijesni korak k povratku liturgijskom miru.

3) Treba imati na umu da mnogi koji žive svoju katoličku vjeru u duhu tradicionalne liturgije ne smatraju da se nalaze na marginama Crkve, nego "u rezervi", i da se "znakovima" iz Rima koje smo naveli mogu samo istinski radovati. Zakonom molitve (*lex orandi*) koji su izabrali oni izražavaju snažan zakon vjerovanja (*lex credendi*) u trenutku kada svjedočimo slabljenju vjere u tolikim starim katolickim zemljama. Za te vjernike misa je dio življenja vjere koji obuhvaća sve aktivnosti jedne obitelji, počevši od vjeronauka i školovanja djece. U tom smislu, ti su vjernici zanimljiv uzor za novu evangelizaciju.

4) "Dragi Sveti Oče", rekao je kardinal Castrillón u svojoj propovijedi 26. listopada, "mi ostali hodocasnici u Vašoj papinskoj bazilici, pred oltarom Vaše Katedre, želimo i sebe ohrabriti činjenicom da danas više nego ikad osjećamo da nismo sami. Sveti Oče, mi smo tvoji sinovi i osjećamo tvoju bliskost. Tvoj pogled pun ljubavi sve nas promatra. U društvu smo naše nebeske svete Majke. Nismo jedini koji slave ovaj drevni obred koji je pratio velicanstvena stoljeca svetosti, sveti obred u kojem je tisuće svetaca u tišini otajstva našlo slatku dubinu susreta s Bogom. Danas se nipošto ne želimo prepustiti gorcini usamljenosti, već se radujemo što u papinskom Rimu, gradu našeg pape, možemo zagrliti svu braću na svijetu. Ne, nismo sami!"